

Svobodné slovo

LIST ČESKOSLOVENSKÉ STRANY SOCIALISTICKÉ

K aktuálním otázkám

Kaučuk ze slupek rajčat

Dr. Maurovi v Parmě se podařilo objevit proces, kterým se dá ze slupek rajských jablíček získati kaučuk. 400 kg slupek dává 1 kg kaučuku. Zdá se, plánovitým pěstováním rajčat bude možno dosíci takových odrůd, které mají ve slupce více suroviny k tomuto účelu. Tím by odpadlo dlouholeté pěstování rostlin, z nichž až dosud se kaučuk získává.

Epocha, 26/2014, rubrika Epochální kaleidoskop

Máslo a tonáž

Celý svět má nouzi o máslo. Ani před válkou nestačila Evropa krýt svou potřebu a dovážela kolem 200.000 tun másla, hlavně z Austrálie a z Nového Zélandu. Od té doby evropská produkce másla značně poklesla následkem rekvisic dobytka a nedostatku píce. V roce 1944 vyráběla Francie jen 68% předválečné spotřeby, Dánsko 71%, Holandsko 53% a Švýcarsko 70%. Výroba másla je v krizi také v zámořských zemích, zvláště v Australii, kde nepřesahuje 70% stavu z roku 1939. Aby napravily tíživou situaci, musí výrobní země nejprve obnoviti a doplniti potřebný stav dobytka. Rychlé nápravě však brání neustálá dopravní krize a nedostatek tonáže. Spojené státy slíbily poslati Evropě asi 10.000 kusů dobytka měsíčně. Transport takového množství však vyžaduje velkého počtu lodí. Američtí námořní činitele se proto rozhodli, že jistý počet lodí „Liberty“ upraví pro dopravu dobytka. Každá takto upravená loď pojme 450 kusů.

(Noir et Blanc)

Mořská voda plná pokladů

Ani byste neřekli, jaké bohatství, nemáme-li na mysli ryby, je v moři. Mořská voda chová v sobě totiž nevyčerpatelné poklady surovin, které jednou - a při vývoji techniky a vědy to nemusí trvati dlouho - bude možno těžiti. V Severní Karolíně byla zbudována továrna, která má zpracovávat hospodářsky mořskou vodu, zatím však získává z ní jen brom. Přitom je možno z mořské vody získati neméně než 33 prvků. V sedmi milionech tun vody, které byly zatím v továrně zpracovány, byly prý 4 tuny stříbra, 380 tun mědi, 360 tun hliníku či 378 tun železa, které zůstaly nevyužity. Jsou to ohromná čísla, uváží-li se fakt, že je mořská voda - zadarmo.

Epocha, 26/2014, rubrika Epochální kaleidoskop

K čemu se hodíte?

V posledních letech je kladen stále větší důraz na tzv. psychotechnické zkoušky pro volbu povolání. Skoro všechny velké dílny a podniky podrobují nové uchazeče o zaměstnání zkouškám, hodí-li se k práci pro ně určené. Výsledek těchto zkoušek je pokládán za důležitější nežli nejlepší vysvědčení. Často používají této metody i rodiče nežli pošlou dítka na další studia nebo do učení. Zvláště na poli zanedbaných a zaostalých dítek hrají velkou úlohu. Jsou dnes rozvrženy dopodrobna takovou měrou, že skoro každý druh práce a studia může býti jimi doporučen s jistotou v úspěch. Při jednom z testů jsou kupříkladu na zvláštním věšáku upevněny čtyři hole. Náhle se jedna uvolní a spadne. Úkol spočívá v tom, že zkoušený, aniž by věděl, která a kdy bude uvolněna, ji musí zachytit, než spadne na zem.

Epocha, 26/2014, rubrika Epochální kaleidoskop

Výhodné úvěry

hypotekární (v hotovosti nebo ve 4% zástavních listech) a běžných účtech poskytuje a konverze hypotečních zápůjček provádí

MESTSKÁ SPOŘITELNA PRAŽSKÁ

Ústředna: Praha I, Rybářská 29. - Hlavní expositura: Král. Vinohrady, Růžské nám. - Expositury: Braník a Říčany.

35 sbíren a platební ve všech částech Velké Prahy.

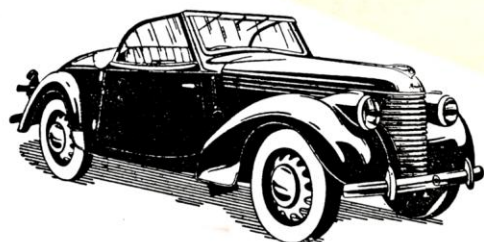
VKLADY NA SPOŘITELNÍ KNÍŽKY. NA BĚŽNÉ A ŽÍROVÉ ÚČTY. ÚSCHOVY VE SPRÁVĚ. - BEZPEČNOSTNÍ SCHRÁNKY.

ŠKODA

POPULAR • 1100 •

dvousedadlový roadster-kabriolet s dalšími dvěma sedadly v zadní části vozu patří mezi nejhezčí sportovní vozy na našem trhu. Je elegantní, rychlý a úsporný. Prohlédněte si jej v nejbližší prodejně.

ŠAP • Závod Mladá Boleslav

...KULTURA...

Recepty dnešního dne pro dobré hospodyňky

Polévka s hrachovými lívanci

Necháme uvařiti čtvrt litru hrachu a pak jej prolisujeme. Utřeme 4 dkg chutného másla, přidáme k němu půl housky v mléce namočené, 1 celé vejce, 1 žloutek, trochu soli, pepře, vše dobře zamícháme a pak pečeme na vdolečkové formě máslem pomazané. Polévku žlutou jíškou zapražíme. Lívance rozkrájíme na 6 dílů.

Kedlubny se smetanou

Na rendlík dáme rozpustit jemně krájenou slaninu, přidáme cibuli, zpěníme ji do růžova, přidáme na špičku nože sladkou papriku a oloupané, na nudličky nakrájené kedlubny v tom dusíme. Udušené kedlubny zalejeme kyselou smetanou, ve které jsme rozvedlaly lžičku mouky a špetku papriky. Takto upravené kedlubny jsou dobré ke karbanátkům, k řízkům i k vařenému hovězímu nebo vepřovému masu.

Děti v přírodě

Necháte-li děti v přírodě bez dozoru, snad ne všechny, ale většina jich utrhnou každou rozvítou kytičku, na kterou oko jejich padne. Kytičky utrhnou a po chvíli zahodí, neboť takové dětství nemá trpělivosti květin, dlouho opatrovat a donést domů do vázičky. Avšak tento zlovyk se naučily děti od dospělých, kteří také utrhnou a ulámou co rozkvetne a co se zazelená. Pak není ovšem divu, že se venkované dívají na městské lidi jako na zkázonosné kobylky. Venkovský člověk, který v přírodě pracuje, má ke každé rostlince téměř posvátnou úctu a považuje za hřích zmařit to, co ze země vyrostlo. A proto i městský člověk musí přicházet do přírody jako do pozhnané, boží zahrady, která roste a kvete pro každého a nikoliv pro nešetrné, všetečné ruce at dětí či dospělých. Maminky, počte své děti, že se v přírodě nemá nic trhat a ničit, příroda je pro užitek a osvěžení.

OD BŘEZNA
opět ve svých místnostech
NÁRODNÍ TR.
„LOUVRE“

nové

KURSY RUŠTINY A ANGLIČTINY

dopoledne, odpoledne i večer
pro začátečníky i pokročilé

Přípravy k universitním
a státním zkouškám

Informace a zápisy

ÚSTAV MODERNÍCH ŘEČÍ - ÚRO
Praha II, Spálená 18. - Telefon 236-76.

HUBENOST

hyzdí muže i ženy

Nic jim nesluší, šaty na nich visí, stydí se jít do společnosti atd. Se závidí se dívají po druhých, kteří mají plnou postavu. Ale nyní již všichni hubení nemusí druhým závidět, neb použijí-li prostředku „ERIKA“, získají již během krátké doby krásnou, plnou postavu, přiberou na váze až 10 kg, vysedlé kosti a prohlubně zmizí, vyrovnají předčasné vrásky atd. „ERIKA“ je — nedostupný výživný prostředek k trvalému přibrání na váze. Účinkuje zaručeně i tam, kde vše jiné selhalo. — Přesvědčte i Vás, a proto zašleme Vám zkušební dávku. Na pošt. výl. přiložte 3 Kč ve zn. „ERIKA“ je zdraví neškodný a účinkuje v každ. věku úplně

ZDARMA.

Adresujte: **CENTROCHEMA Praha VII./Kř.**

Uvádíme též cenu orig. balení: Celá kura K 65.—

Celou kuru obdržíte osob. v Adamově lékárně, Praha, Václavské B

ZA NIŽŠÍ CENY - BOHATŠÍ NÁKUP

Rýže II. jakost	500 g	8,50	6,20
Káva	100 g	30,-	24,-
Čaj čínský I. jakost	50 g	11,-	9,90
Kondensované mléko	krabice 400g	8,-	7,-
Italská směs	100 g	5,50	4,80
Hašlerky balené	200 g	5,-	4,40
Oplatkové řezy	250 g	6,-	4,50
Kompot švestky I.	sklenice 1/4 l	8,-	6,-
Meruňkový jam	300 g	9,-	8,-
Včelí med	250 g	9,-	7,50

ZA TOTO ZBOŽÍ ZAPLATILI
JSTE VE STARÝCH CENÁCH **100 Kčs**

Počasí podle stoletého kalendáře:

Počasí pro měsíc duben

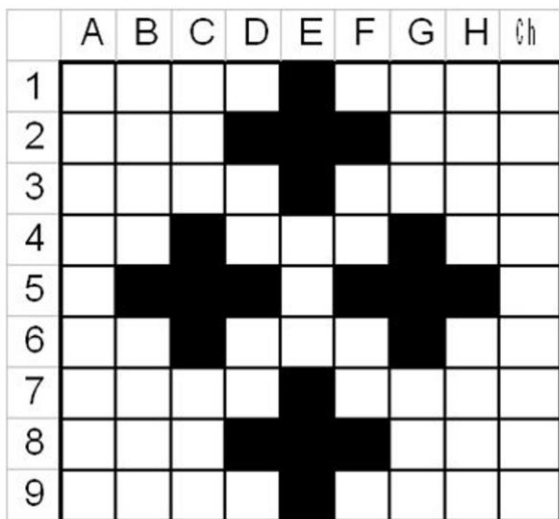
Dne 1. až 16. proměnlivo, 7. až 15. sklon k dešti, 16. až 30. postupně zlepšování

Josef Lada - Na Jaře

...ZÁBAVA...

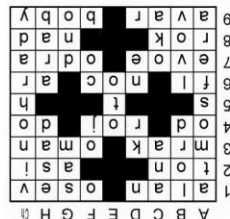
Křížovka

Legenda:

Vodorovně: 1. Mužské jméno; stav obilí. - 2. Označení zvuku; výraz nejistoty. - 3. Předzvěst bouřky; turecké jméno. - 4. Předložka; vojenský houf; tón. - 6. Zkratka pro minci; doba; míra plošná. - 7. Projev radosti; moravská řeka. - 8. Doba; předložka. - 9. Vyhynulý národ; přezdívka strážníků
A. Ovzduší. - B. Šlechtic; polské město. - C. Ženské jméno; pytlácké náčiní. - D. Zkratka pro minci; zápor. - E. Mužské jméno. - F. Část vozu; zájmeno. - G. Anglické křestní jméno; část nádoby. - H. Mohamedánské jméno; národnost. - Ch. Pražská čtvrť.

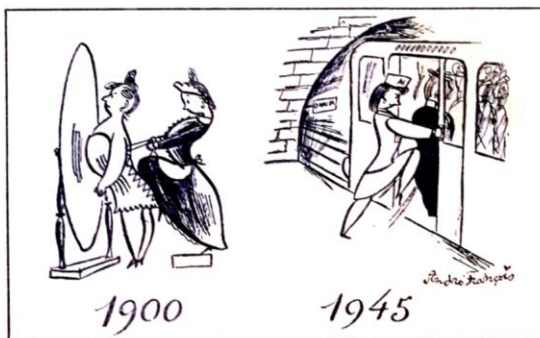
Křížovka: Lidové noviny (online)

Báseň Sáša Lorenzová Starý pokojík

Ozdobných hodin zní tikot jen v tichu
a stín se klade již na obraz ve tváři mnichu,
závojem černá tím každý i kus
starého nábytku, i soška Charona, jenž třímá obolus
mrtvého poutníka. Pokojík starý
zvolna se halí v tmu, v níž nyní památky, dary
od osob milých svou historií dávno mluví,
panenka z porcelánu se jen usmívá a svítí očička
sůvy,
na kredencce mlčí z čokolády vyschlé zvon
a z desky rodinného alba valčíkový klinká tón.
Kávové příbory, sklenice pestré a z kovu tam
alpské pak boty,
Jerišská růže a nespočetné útlé bibeloty,
z rokoka dáma a kavalír křehounký,
obrázek dítěte, krajiny Berounky,
biedermeyerovský stůl - a vše řezáno z třešňového
dřeva,
na lustru filigránský zlatý andílek - však jeho
ručka levá
úhozy času své ztratila prsty, a příkrývky
háčkované,
z kachlových kamen zář ohně ven plane,
teplem vše dýchá jen, babičky láskou,
povídou dávných dob, o stáří zkazkou,
o štěstí tichém, jež ve starých zdech
neováł pokroku neklidný dech...

Kalendář pro rok 1943,
péče o mládež

Citát:

„Pravda je pravdou, pokud jí někdo věří, a jest pravdou jen pro toho, kdo jí věří. Patrně tedy, že v tom ohledu může být více pravd.“

- Karel Havlíček Borovský

Poznáte české lidové písně?

...SPORT...

TURNAJ V BUKUREŠTI ÚSPĚCHEM ŠACHISTŮ SSSR

Letošní rok je mimořádně bohatý na mezinárodní šachové události. Ve druhé polovině března sledovali šachisté dokonce tři velké soutěže: zápas o mistrovství světa Botvinnik - Smyslov, který skončí až v květnu, utkání SSSR-Argentina a bukureštský turnaj. Jak zápas SSSR-Argentina, tak i bukureštský turnaj skončily velkým úspěchem sovětského šachu. Jestliže v prvním případě byl tento úspěch očekáván, je ve druhém případě pro světovou veřejnost velkým překvapením. To proto, že Sovětský svaz tentokrát vyslal k silné soutěži nové a v mezinárodních utkáních zcela nezkušené mladé šachisty, jejichž jediným dosavadním kvalifikačním výsledkem bylo umístění v posledním sovětském přeboru, v němž ovšem většina vel mistrů nehrála.

L. PACHMAN, mistr sportu

Smyslov zvítězil na Botvinnikem

Ve středu se dohrávala v Moskvě neskončená sedmá partie zápasu o šachové mistrovství světa mezi Botvinnikem a Smyslovem. V přerušném postavení měl Smyslov převahu. Při dohrávání stísnil Smyslov soupeřovy figury a získal dvo volné spojené pěšce. Postupu těchto pěšců mohl zabránit Botvinnik jen s velkými materiálními ztrátami. Proto se Botvinnik v 50. tahu vzdal. Po sedmi partiích je stav zápasu $4 \frac{1}{2} : 2 \frac{1}{2}$ pro mistra světa Botvinnika. Osmá partie zápasu se hraje ve čtvrtek 1. dubna.

Přípravy sovětských fotbalistů

Před zahájením fotbalového mistrovství Sovětského svazu byly sehrány další přátelské zápasy. Z výsledků uvádíme: Spartak Moskva - Lokomotiv Charkov 1:0, CDSA - Torpedo Moskva 1:0, Dynamo Torpedo - Dynamo Kijev 1:0.

Spartak Košíře Meopta

Oddíl kopané sehraje dnes v 16 hodin na hřišti v Košířích utkání s Dynamem Rustonka.

Naši rohovníci na turnaj do Maďarska

Českoslovenští reprezentanti v rohování dleli dva týdny v Cholticích u Pardubic, kde se připravovali na mezinárodní rohovnický turnaj, který se koná ve dnech 6.-11. dubna v Budapešti. Denně trénovali 12 kol, střídavě dopoledne, odpoledne nebo večer. V lesnaté oboře absolvovali terénní běhy, hráli házenou, rugby a kopanou. Jejich fyzická kondice je velmi dobrá. Československo budou reprezentovat od muší do těžké váhy: Petřina, Majdloch, Zachara, Gold, Profant, Kasal, Kročák, Suchý, Příhoda a Soukup. Do soutěže jsou dále přihlášení Maďaři, reprezentanti NDR, Bulhaři, Rakušané a pravděpodobně i Švédové a Poláci.

SOKOLOVNA. RESTAURACE.

Obědy. === Večeře.

Obědy Kč 5.-, 6.50, 8.-.

Denně výborná drátková polévka.

Další hojný výběr dle
jídelního lístku.

Mezinárodní turnaj v košíkové v Sofii

v Sofii se ustavil organizační výbor pro pořádání mezinárodního turnaje v košíkové mužů. Loňské soutěže se zúčastnila mužstva Budapešti, Bukurešti, Prahy, Sofie, Varšavy a mladé družstvo Sofie. Vítězem putovního poháru se stala Budapešť. Kromě loňských účastníků budou na letošním turnaji hrát také družstva Moskvy, Pekinu a Francie (FSGT).

Mistrovství světa v kopané

V předposledním utkání III. kvalifikační skupiny pro mistrovství světa v kopané ve Švýcarsku podlehl ve středu 31. března Wales ve Wrexhamu Ipeku 1:2.

GRAND HOTEL STEINER
PRAG-PRAHA

ERICH HRABOVSKÝ
továrna na výrobu kovového
zboží a nástrojů
PRAHA XVI. - HLUBOČEPY 227